

WIJ
SCHWIENS
WEI

EEN BETER PLAN VOOR DE SCHWIENSWEI

EEN BETER PLAN VOOR DE SCHWIENSWEI?

Onze stad is altijd in beweging. Gebouwen verdwijnen, nieuwe gebouwen verrijzen. Waar eerst het oude Fortunastadion stond, ligt nu een nieuwe woonwijk. Het Maaslandziekenhuis maakte plaats voor een prachtige groene omgeving voor recreatie en evenementen. Het historische gemeentehuis op de Markt werd een betonnen V&D-gebouw en zal nu weer worden gesloopt voor een nieuw bouwproject.

Onze stad beweegt mee met de behoeften van de tijd. Ze groeit en ze transformeert. Kleine, verouderde huizen maken plaats voor ruime, moderne gezinswoningen waarin geleefd en gewerkt wordt. De Staatsmijnen worden ingeruild voor automobielandustrie en chemie, om vervolgens haast geruisloos kansen te scheppen voor een Brightlands Campus, biobased startups en hippe elektrische auto's. En ook de winkel- en stadscentra ademen mee op het ritme van de tijd.

Onze stad staat voor een uitdagende toekomst. De grote opgaven van deze tijd, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie of de bedreiging van de

biodiversiteit, vergen een nieuwe aanpak. Oude gewoonten, plannen en beleid, vaak gebaseerd op (verouderde) economische veronderstellingen, moeten meer en meer worden afgezet tegen ecologische- en maatschappelijke opgaven. En dat schuurt.

De tijd dat de ontwikkeling en beweging van onze stad vooral werd afgemeten aan haar economische groei, ligt achter ons. Stedelijke ontwikkeling en leefbaarheid vragen om nieuw beleid, nieuwe methoden, nieuwe verhoudingen en heel veel creativiteit.

De verdwenen gebouwen van het CIOS op het ESCS-terrein hoeven niet persé vervangen te worden door een groot vakantiepark. Ook niet als het een 'eco-leisurepark' wordt genoemd. Wij hebben nú de unieke kans om het vrijgekomen gebied in te richten naar de behoeften en opgaven van de toekomst. Om te zorgen dat natuur en economie elkaar gaan versterken. Want zonder natuur kan een stad niet bloeien. Laten we daarom samen op zoek gaan naar een beter plan voor de Schwienswei!

“Prachtige natuur, geweldige dieren, genieten van de rust, ontspannen, wandelen met familie of vrienden, canicrossen met onze hond of juist een keertje lekker hardlopen en afschakelen: de Schwienswei biedt dit en nog véél meer”

“Schwienswei draagt positief bij aan mijn fysieke gesteldheid, mentaal welbevinden, zingeving, herstel bij ziekte. Deze rust plek voor dier en mens mag nooit verstoord worden!”

NU SNEL HANDELEN OF STRAKS OPTIMAAL PROFITEREN?

Kenmerkend voor grote veranderingen en nieuwe uitdagingen is dat eerst weerstanden moeten worden overwonnen voordat kansen op de lange termijn kunnen worden benut: het zogenaamde 'OOPS' en 'WOW' effect. Het 'OOPS'-effect staat daarbij voor beleefde urgentie van de actualiteit: we moeten nú de lokale economie stimuleren, we hebben nú een aanbod van een projectontwikkelaar die een vakantiepark wil bouwen, we moeten nú snel handelen. Voor natuur, biodiversiteit en burgerinitiatieven maken we op een ander moment wel een mooi beleidsplan. Om vervolgens na de schok en bewustwording juist de mogelijkheden en kansen van nieuwe uitdagingen in te zien en te benutten: het 'WOW'-effect.

OOPS...

- ✓ onze gemeente heeft te kampen met ontgroening en vergrijzing, waardoor de beroepsbevolking de komende jaren flink zal dalen
- ✓ de gemeentelijke begroting staat onder hele grote druk
- ✓ de noodgedwongen corona-sluiting van horeca en winkels heeft veel lokale ondernemers in flinke financiële problemen gebracht
- ✓ het teruglopend aantal bezoekers en de leegstand in stadscentra is een groeiend probleem
- ✓ de energietransitie, klimaatadaptatie en bescherming van de biodiversiteit vragen ook om een lokale aanpak

- ✓ inwoners van Sittard-Geleen hebben een stuk minder vertrouwen in hun gemeente dan gemiddeld in Nederland

WOW!

Doen wat je altijd deed, zorgt ervoor dat je krijgt wat je altijd al had. Het groot aantal uitdagingen waar onze gemeente mee te maken heeft, toont aan dat vernieuwing een urgente noodzaak is.

Wanneer je het rijtje 'OOPS-effecten' bekijkt, zie je een aantal grote opgaven voor onze gemeente. Het vrijgekomen ESCS-terrein zou echter wel eens een lot uit de loterij kunnen zijn: het kan een grote bijdrage leveren aan het vinden van een oplossing voor al deze zaken.

Vanwege de vergrijzing en ontgroening neemt de beroepsbevolking de komende jaren af. Om er in de komende jaren voor te zorgen dat voorzieningen op peil blijven en bedrijven en instellingen voldoende personeel krijgen en houden, moet Sittard-Geleen investeren in haar vestigingsklimaat en in haar beroepsbevolking. Een aantrekkelijke, groene woonomgeving draagt bij aan een welvarende, positief gezonde stad. En als deze groene, biodiverse- en klimaatbestendige omgeving dan ook nog eens tot stand komt in een co-creatie tussen de gemeente en haar inwoners, snijdt het mes aan alle kanten!

EEN BLIK IN DE TOEKOMST

In 'Sittard-Geleen 2030, een veerkrachtige stad' beschrijft de gemeente Sittard-Geleen haar visie op de toekomst. Aan de hand van vier thema's geeft WIJ SCHWIENS WEI een korte schets hoe de toekomst van het ESCS-terrein er binnen deze visie uit kan zien en hoe dit deze gemeentelijke ambities zal versterken.

✓ SOCIALE VEERKRACHT

Sociale veerkracht gaat over de veerkracht van mensen, fysiek en mentaal, met als uitgangspunt positieve gezondheid. Daarnaast gaat het over zelfredzaamheid, samenredzaamheid, inclusiviteit, sociale cohesie, veiligheid, het lerend vermogen, en de betrokkenheid en participatie van onze inwoners.

✓ ECOLOGISCHE VEERKRACHT

Deze veerkracht gaat over de veerkracht van ons natuurlijk systeem: duurzaamheid, biodiversiteit (soortenrijkdom) ruimtelijke kwaliteit, klimaatbestendigheid, schone lucht, water en bodem, stilte (als positieve tegenhanger van hinder) en esthetiek.

✓ ECONOMISCHE VEERKRACHT

In geval van de economische veerkracht gaat het over de veerkracht van onze economische structuur en bedrijvigheid. Over duurzame innovatie en ondernemerschap en over brede welvaart, die niet ten koste gaat van mensen en het milieu.

✓ INSTITUTIONELE VEERKRACHT

Institutionele veerkracht gaat wat ons betreft over samenwerking op verschillende schaalniveaus; buurten, wijken, kernen, één gemeente Sittard-Geleen, de regio en de Euregio.

✓ EEN BETER SOCIAAL PLAN

Samen werken aan een beter plan voor het ESCS-terrein is betrokkenheid en participatie van inwoners in zijn meest pure vorm. Een mooie groene leefomgeving ván en vóór inwoners levert een positieve bijdrage aan álle dimensies van positieve gezondheid.

✓ EEN BETER ECOLOGISCH PLAN

Het ESCS-terrein biedt ruimte aan talloze plant- en diersoorten in één ecosysteem. Niet voor niets maakt het ESCS-gebied deel uit van het plan 'Zitterd Climate Proof'! Het terrein en al z'n beekjes kunnen de Schwienswei groot(s) maken!

✓ EEN BETER ECONOMISCH PLAN

De economie kan niet zonder gezonde, gemotiveerde werknemers. Vergrijzing en ontgroening zijn de komende jaren een flinke uitdaging. Investeren in een fijne, groene leefomgeving voor (nieuwe) werknemers draagt bij aan een brede welvaart die zelfs ten gunste zal komen van mensen en het milieu!

✓ SAMEN OP ZOEK NAAR EEN BETER PLAN

Een beter plan voor de Schwienswei brengt inwoners, buurten, wijken, verenigingen, etc. samen en zorgt hierdoor voor een nieuw, gedeeld eigenaarschap: dé basis om echt samen aan de slag te gaan!

WIJ ZIJN NIET ORIGINEEL!

Een beter plan hoeft niet per definitie een volledig origineel plan te zijn. In ons geval is het dat zeker niet. Daarom is het wél zo netjes om één van onze bronnen te vermelden, iets wat we ook graag doen. Voor de basis maken we namelijk gewoon gebruik van een plan wat er al lang ligt: **ZITTERD CLIMATE PROOF**. Een project waar waarin water, erfgoed en groen worden gecombineerd om tot een klimaatbestendige stad te komen.

Een Beter Plan voor de Schwienswei verbindt natuur, leefbaarheid en vestigingsklimaat. Het levert een mooie bijdrage aan de klimaatbestendigheid van onze gemeente. Daarbij nodigt het zowel grote als kleine inwoners uit tot ontmoeting, ontspanning, onderwijs, recreatie, beweging en zingeving:

belangrijke waarden voor een gemeente die wil werken aan het bevorderen van positieve gezondheid. Uiteraard draagt dit alles bij aan een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en werknemers en maakt het de stad aantrekkelijker voor dagjesmensen en toeristen.

Een Beter Plan voor de Schwienswei draagt bij aan een woonomgeving met een grote aantrekkingskracht voor huidige én nieuwe inwoners. Het maakt niet alleen de fysieke leefomgeving aantrekkelijker: het proces van planvorming en realisatie zorgt ook voor actieve, bewuste en betrokken burgers, een gelijkwaardige samenwerking met de gemeente en herstel van vertrouwen in de overheid en de lokale democratie.

In de Schwienswei komen Rode Beek, Molenbeek en Geleenbeek bij elkaar. Daar floreert de natuur, met ijsvogels, dassen, bosbeekjuffers en watervlieters. Daar gaan we naartoe om ons 'te verwandelen'.

Op het ESCS terrein kunnen we de natuur en onszelf nog meer de ruimte geven. We kunnen beken weer laten kronkelen, bomen aanplanten en graslanden herstellen. We kunnen genieten van herstellende natuur en kinderen laten beleven hoe mooi die is.

Natuur is een voorwaarde voor een gezonde, duurzame stad die bloeit. Met deze visie gaat Wij Schwienswei samen met de inwoners van onze stad op zoek naar een beter plan voor de Schwienswei.

Overhopen

Tüddern (D)

Baandert

stadbroek

RODE BEEK

GELEEN-BEEK

GELEENBEEK

MOLENBEEK

SCHWIENSWEI

ESCS TERREIN

Droef Nijlandlaan

Sportcentrumlaan

Timmerlandweg

Beschermen

Bloeien

Onthaasten

Bomen

spelen

Sporten

Kronkelen

Genieten

Koesteren

Leren

WIJ
SCHWIENS
WEI

EEN BETER PLAN VOOR DE SCHWIENSWEI

MEER INFO: WJSCHWIENSWEI.NL

EEN BETER PLAN

- ✓ waar beekjes kronkelen en kinderen kikkervisjes vangen
- ✓ waar de ijsvogel vliegt en de watervlieter bloeit
- ✓ met ruimte voor sport en een plek om te picknicken
- ✓ waar een schoolboek tot leven komt in een buitenleslokaal
- ✓ waar je 's avonds een rondje wandelt en de dagelijkse beslommeringen van je af laat glijden
- ✓ waar genieten voorop staat

**SAMEN OP ZOEK
NAAR EEN GROENE
TOEKOMST**

WIJSCHWIENSWEI
STG. VRIENDEN VAN DE SCHWIENSWEI
ACTIEGROEP OMWONENDEN SCHWIENSWEI

WWW.WIJSCHWIENSWEI.NL

